మనవే'మన పద్యాలు

ఆ. వె. తనువులోని యాత్మ తత్త్వ మెఱుంగక
వేరె కలడటంచు వెదుకడెపుడు
భానుడుండ దివ్వె పట్టుక వెదుకునా?
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థములు : తనువు = శరీరము.
భానుడు = సూర్యుడు.
దివ్వె = దీపము.

తాత్పర్యము : దేహమే దేవాలయము. ప్రతి జీవిలోనూ దైవాంశ ఉంటుంది. అయితే దైవాంశ ఎంత శాతము ఉన్నది అన్నదానిని ఆధారముగా ఆవ్యక్తిలో దివ్యత్వం ప్రకటితమౌతుంది. ఈ విషయమును గ్రహించిన విద్వాంసులు తమలోని ఆత్మస్వరూపాన్ని చూస్తారేగాని, వేరొకచోట (బయట ప్రపంచములో) వెతుకరు. సూర్యుడు చక్కగా ప్రకాశించుచుండగా గుడ్డిదీపముతో వస్తువులను అన్వేషించడము అజ్ఞానము.

ఆ. వె. దాతకాని వాని దఱచుగా వేడిన
వాడు దాత యౌనె వసుధలోన
ఆరు దర్భయౌనె యబ్ధిలో ముంచిన
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థములు : దాత = దానగుణము కలవాడు.
తఱచుగా = మాటిమాటికి.
వేడిన = ప్రాధేయపడిన
వసుధ = భూమి.
ఆరు = అరిక గడ్డి.
దర్భ = దర్భ (పూజా సమయములలో వాడే ఒక రకమైన గడ్డి)
అబ్ధి = సముద్రము.

తాత్పర్యము: అరిక గడ్డిని సముద్రములో ముంచినను అది దర్భ కాబోదు. అటులనే దానము చేసే గుణము లేనివానిని పదే పదే దానమడిగినను అతడు దాత కాజాలడు. దాన బలము తెలియనివాడు అతడు దాత కాజాలడని అర్థము.

(ఇందులో కొంత భాగము స్వామి చిదాత్మానందగారి 'వేమన పద్యములు - అంతరార్థము' ప్రవచనములలో ఒంట పట్టించుకున్న సారాంశము. పూజ్య శ్రీ స్వామి చిదాత్మానంద గారికి ధన్యవాదములతో...)